

62 Mill. Kr. Og siden da er der indenfor samtlige de Kommunetyper, jeg her har nævnt, sket en Forøgelse af Gældsbyrden ved Optagelse af nye Laan, saaledes at man med Sikkerhed kan sige, at den kommunale Gæld nu ligger nærmere 1 100 end 1 000 Mill. Kr. Samtidig dermed har vi en Statsgæld nær op imod 1 200 Mill. Kr. Det vil sige, at vi ligger paa en samlet Gæld her i Landet for Stat og Kommune paa ca. $2\frac{1}{4}$ Milliard Kroner, det vil sige et Beløb pr. Hoved her i Landet, som jeg finder ogsaa maatte stemme Socialdemokrater, som mener det at være deres Pligt at tage Hensyn til den offentlige Økonomi og til Skatteydelsen her i Landet, til Alvor overfor disse Krav.

Nu siger det ærede Medlem, at de Anvisninger til at komme gennem Vanskelighederne paa nærværende Tid og i den kommende Vinter, som er givet i Arbejdsløshedsloven, der gennemførtes i forrige Samling, er værdiløse, thi, siger det ærede Medlem, det har vist sig, at det kun er et Faatal af Kasser, der har været i Stand til at oprette Krisefonds. Ja, Tallet af Kasser, som har oprettet saadanne Fonds, er ikke stort. Jeg tror nok, at det Antal, det ærede Medlem nævnte, er rigtigt. Men der er jo ogsaa adskillige Kasser, der endnu arbejder med dette Spørgsmaal. Jeg har haft Lejlighed til at forhandle med Ledelsen for forskellige Arbejdsløsheds-kasser, og jeg tør sige, at jeg under disse Forhandlinger har stillet mig saa velvilligt, som det overhovedet er muligt med Hensyn til Støtte til Tilvejebringelsen af en Grundfond, paa hvilken saadanne Kasser kunde hvile. Og det er mig ogsaa bekendt — ligesom jeg gaar ud fra, at det er det ærede Medlem bekendt —, at en Række Kasser har valgt at gaa en anden Vej til at udvide deres Understøttelse end ved Oprettelsen af Krisekasser, nemlig ved at forlænge det Dagetal, i hvilket de giver den vedtægtsmæssige Hjælp. Og saa — hvad det ærede Medlem Hr. Einer Jensen ikke vil — nedsætte Hjælpen i Forhold til den ordinære Kassehjælp i de Tillægsgange, som man søger gennemført ved Vedtægtsændring. En hel Række Kasser er i Færd med at foretage saadanne Ændringer i deres Vedtægter, saaledes at det endelige Billede af, hvad Kasserne paa dette Omraade har formaaget, aldeles ikke foreligger paa nærværende Tidspunkt.

Det ærede Medlem Hr. Einer Jensen har givet en Skildring af de store Byrder, som paahviler Arbejderne i Form af Kontingenter til Arbejdsløsheds-kasserne. Og det er ganske sikkert betydelige Byrder,

som det kan være overordentlig svært at bære, og som, naar de paalægges den arbejdende Befolkning, burde føre til ganske væsentlige Lettelser i de Byrder, som man paa anden Maade lægger paa Arbejderne i Form af Kontingenter til Fagforbund eller Sammenslutninger med andre Formaal. Man burde i saa vanskelig en Periode fritage dem for saadanne Ydelser, og man burde navnlig fuldt og helt fritage de arbejdsløse for overhovedet at præstere noget som helst til Kassen. (Afbrydelse af *Jønson* og *Einer Jensen*: Det gør man ogsaa!). Ikke alle Vegne. Jeg maa sige til de ærede Medlemmer, at jeg i høj Grad anerkender de Bestræbelser, som Arbejdsløsheds-kasserne har udfoldet, og jeg gør det saa meget mere, som disse Bestræbelser ikke har fundet nogen som helst Støtte fra politisk Side indenfor Arbejderkredse. Ja, det ærede Medlem ryster paa Hovedet, men jeg ved bedre Besked, end det ærede Medlem tror, og jeg ved meget god Besked om, hvad det var, de Herrer besluttede, efter at Arbejdsløshedsloven var vedtaget ved Udgangen af Samlingen 1926 — 27. Det ved jeg meget god Besked om: da besluttede de Herrer, at der maatte intet ske, for at der skulde kunne være saa meget større Vægt i de Herrer's Protest. Men de, der havde Skoen paa og følte Trykket af den, de vilde ved denne Lejlighed ikke vandre i de Herrer's Protestanter's Fodspor, de Herrer, som havde undladt at gøre en saglig Indsats ved Behandlingen af Arbejdsløshedsloven i foregaaende Rigsdags-samling, hvorunder jeg gentagne Gange udtrykte min Forhandlingsvillighed, og hvorved adskilligt i Retning af, hvad de ønskede, maaske kunde være opnaaet, de Herrer valgte Protestpolitikken, og den skulde have været fortsat ud over det Tidsrum, hvori Loven behandlede, men der blev blæst af af Kræfter, der var stærkere end dem, de Herrer besad.

Og hvad er til syvende og sidst den Situation, vi nu staar i, hvad er den Udtryk for? Den er Udtryk for det ganske simple, at Fagforbundspolitikken, saaledes som den har været udformet gennem en Menneskealder her i Landet, den er i Virkeligheden kørt fast. Med de Erhvervsvilkkaar, med de Produktionsvilkkaar, der for Tiden findes her i det danske Samfund som i mange andre Erhvervs-samfund, lader en Politik paa Grundlag af Fagforbundsdoktrinerne sig ikke opretholde, ikke gennemføre, uden at den Byrde, som det vil foranledige for Arbejderbefolkningen, bliver tungere, end denne er i Stand til at bære.